

Diarienummer Ju2025/01048

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Yttrande över

Utkast till lagrådsremiss Skärpta regler för villkorlig frigivning

Vi kan inledningsvis konstatera att det remitterade förslaget till lagrådsremiss innehåller ett antal förslag som inte har beretts av den utredning som föregått ärendet, även sådana som är av mycket ingripande karaktär såväl för enskilda individer som för samhällsutvecklingen stort. Vi ser med stor oro på denna utveckling av beredning av ärenden inom kriminalpolitikens områden.

När förslag inte först bereds av en oberoende utredning, bemannad av experter på det aktuella sakområdet, finns det stor risk att både kvalitet och hållbarhet över tid äventyras på ett sätt som inte skapar förtroende för samhällets åtgärder. Vi vill därför understryka vikten av att återgå till normal beredningsprocess av denna typ av ingripande förändringar av lagstiftningen, i syfte att skapa en både effektiv och hållbar kriminalpolitik.

Utkastet till lagrådsremissen är viktig och kan påverka Skyddsvärnets verksamhet i hög grad, då vi bedriver utslusningsarbete för klienter från Kriminalvården.

Skyddsvärnet är en idéburen aktör i välfärden som arbetar med målgrupper som är i olika utsatta situationer. Vi har verkat i över 100 år och skapade det som idag är frivården (den öppna delen av Kriminalvården). Åren 1910 - 1942 byggde Skyddsvärnet upp ett arbete där vi gjorde personutredningar inför att klienter ställdes inför rättegång samt startade övervakning av klienter som kom från anstalt.

Vidare genomfördes en omfattande insats med att få dessa klienter tillbaka in i arbete, ett koncept som togs från Tyskland och där Skyddsvärnet var först i Sverige med det som idag ofta kallas sociala företag där personer som står långt ifrån arbetsmarknaden får stöd att återinträda i arbete eller studier.

När det gäller de remitterade förslagen vill vi framföra följande i likhet med vad vi framförde i vårt yttrande på SOU 2024:48:

Vi tillstyrker förslagen om att:

- Allmänna fängelseminimum höjs till en månad och alla fängelsestraff ska omfattas av systemet med villkorlig frigivning
- Prövotiden efter villkorlig frigivning höjs från minst ett år till minst två år
- Tröskeln för att skjuta upp den villkorliga frigivningen om den dömd missköter sig under anstaltsvistelsen sänks

Vi avstyrker förslagen om att:

- Den andel av strafftiden som måste avtjänas innan villkorlig frigivning kan ske höjs från två tredjedelar till tre fjärdedelar.
- Hela den villkorligt medgivna friheten ska förverkas vid återfall i brott under prövotiden och ingen ny villkorlig frigivning ska ges från den förverkade delen

Barnets bästa och barnkonventionen

Vi ser att förslagen leder till att många barn kommer ha sina föräldrar i fängelse ännu längre tid och att det däremed blir svårare att upprätthålla eller återknyta kontakten och relationen. Detta är inte till barnets bästa. På landets anstalter och häkten finns idag barnombud, det är ett uttryck för ett fokus på barnets bästa som behöver tydliggöras även i allt utslussningsarbete. Det bör säkerställas att klienter som vistas i utslussningsåtgärder får tillgång till ett kvalitativt stöd i sitt föräldraskap och lämpliga lokaler för att återknyta kontakten med sina barn.

Skyddsvärnet – anno 1910

gm/Nilla Helgesson, Direktor/VD